**KRAJSKÝ ÚŘAD OLOMOUCKÉHO KRAJE**
**Odbor Krajský stavební úřad**
Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc
tel.: +420 585 508 111
datová schránka: qiabfmf
e-mail: posta@olkraj.cz
www.olkraj.cz

Č. j.: KUOK 123711/2026
Sp. zn.: KÚOK/120005/2026/OKSÚ/9206

**Oprávněná úřední osoba pro vyřízení:**
Mgr. Ludmila Nováková
referent stavebního řádu a vyvlastnění
tel: 585 508 667
e-mail: l.novakova@olkraj.cz

**Oprávněná úřední osoba pro podepisování:**
Ing. Robert Černocký, Ph.D., vedoucí odboru

Olomouc, 19.10.2026

## R O Z H O D N U T Í

Krajskému úřadu Olomouckého kraje, odboru Krajský stavební úřad (dále také „odbor KSÚ“ nebo „nadřízený orgán“), byla dne 12.10.2026 Městským úřadem Hranice, odborem stavebního úřadu a životního prostředí, oddělením stavebního úřadu (dále jen „MÚ Hranice“ nebo „Stavební úřad Hranice“), předána spolu se spisovým materiálem stížnost ze dne 02.10.2026 a ze dne 09.10.2026, obě směřující proti postupu Stavebního úřadu Hranice, které podal [redacted] (dále také jako „žadatel“ nebo „stěžovatel“), proti oznámení o výši úhrady za poskytování informací dle § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v účinném znění (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“ nebo „informační zákon“), ze dne 30.09.2026, č. j. OSUZP/43127/26-7, sp. zn. OSUZP/26/43127, kterou byl stěžovatel vyzván k úhradě nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací ve výši 4 600 Kč při vyřizování jeho žádosti o informace ze dne 07.09.2026.

Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor Krajský stavební úřad, jako příslušný nadřízený orgán podle § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, podle § 16a odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím a § 178 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),

**r o z h o d l  t a k t o :**

podle § 16a odst. 7 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím se **výše úhrady sdělená žadateli** dne 30.09.2026 Stavebním úřadem Hranice pod č. j. OSUZP/43127/26-7, sp. zn. OSUZP/26/43127 **při vyřizování žádosti** o informace

**p o t v r z u j e .**

## O d ů v o d n ě n í

Z podkladů, které povinný subjekt předložil odboru KSÚ, bylo zjištěno následující.

Dne 07.09.2026 obdržel povinný subjekt, kterým je Stavební úřad Hranice, žádost [redacted] který požadoval poskytnutí informací ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím. Podatel

uvedl, že je Stavebním úřadem Hranice nezákonně opomíjen jako účastník řízení a nemá jinou možnost, jak se dozvědět o dokumentech, které daný úřad vydává, než prostřednictvím informačního zákona. [redacted] proto konkrétně požádal o několik konkrétních spisových obálek a soupisy daných spisů. Dále požádal o dokumenty, které Stavební úřad Hranice vydal a obdržel v konkrétních řízeních od konkrétního data. Požádal také o veškerá podání týkajících se konkrétních 16 pozemků v k. ú. Partutovice ode dne 07.12.2021 a v neposlední řadě o veškeré dokumenty, které Stavební úřad Hranice týkajících se uvedených pozemků ode dne 07.12.2021 vydal.

Ze spisu bylo dále zjištěno, že dne 11.09.2026 a dne 15.09.2026 vyzval povinný subjekt nadřízený orgán, kterým je odbor KSÚ k zaslání 4 určitých spisů, aby mohl plně vyhovět žádosti žadatele.

Dne 14.09.2026 povinný subjekt informoval žadatele, že podle § 14 odst. 6 písm. b) informačního zákona o 10 dnů prodlužuje lhůtu pro vyřízení jeho žádosti o informace ze dne 07.09.2026. Lhůta byla prodloužena do dne 02.10.2026.

Dne 30.09.2026 vydal MÚ Hranice pod č. j. OSUZP/43127/26-7, sp. zn. OSUZP/26/43127, oznámení o výši úhrady za poskytování informací dle § 17 odst. 3 informačního zákona. Žadateli bylo sděleno, že je nutno před poskytnutím informací uhradit náklady spojené s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním požadovaných informací ve výši 4 600 Kč. Povinný subjekt pomocí judikatury vysvětlil, co lze považovat za mimořádné vyhledávání. V oznámení o výši úhrady bylo vysvětleno, že na vyhledávání informací se podílela celkem 3 oddělení a celkem 5 pracovníků. Povinný subjekt musel vyhledat konkrétní řízení dle žadatelových požadavků a následně vyhledané informace zpracovat k vytvoření odpovědí na dotazy žadatele, což žadateli podrobně popsal a vysvětlil.

Výše úhrady pak byla stanovena podle Sazebníku úhrad nákladů za poskytování informací, který dne 11.03.2025 usnesením č. 1711/2025 – RM 61 schválila Rada města Hranice (dále jen „sazebník“). Sazebník stanovuje úhradu nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací za každou započatou hodinu ve výši 230 Kč. Jelikož zabralo Stavebnímu úřadu Hranice vyhledání a zpracování žadatelem požadovaných informací celkem 20 započatých hodin byla tato doba vynásobena částkou 230 Kč, což ve výsledku činí oněch požadovaných 4 600 Kč. Žadateli bylo dále sděleno, že pokud ve lhůtě 60 dnů požadovanou částku neuhradí, bude jeho žádost o poskytnutí informací v souladu s § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím odložena.

[redacted] podal dne 02.10.2026 proti oznámení o výši úhrady nákladů č. j. OSUZP/43127/26-7 stížnost. Podatel uvedl, že ho povinný subjekt vytrvale, nezákonně a cíleně opomíjí a nepřiznává mu postavení účastníka řízení. Povinný subjekt dle stěžovatele zneužívá svou moc, jeho jednání vykazuje znaky korupce, stěžovatel se cítí diskriminován. Jedinou šancí žadatele, jak se dovědět o stavbách a jiných záměrech, je pro něj žádost o poskytnutí informace. Žadatel ovšem nehodlá platit za to, že povinný subjekt jej řádně neobesílá a nebere mezi účastníky řízení. Dále dle stěžovatele není ve výzvě č. j. OSUZP/43127/26-7 řádně odůvodněno, že se opravdu jedná o mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, přičemž dle jeho názoru se o něj nejedná. Povinný subjekt ze zákona má spisovnu, dokumenty musí mít uložené ve spisových obálkách a šanonech. Dle podatele může povinný subjekt využít spisovou službu nebo SAP a jedním tlačítkem informace nalézt a projet kopírkou se skenerem. Pokud na vyhledání informace povinný subjekt potřeboval 20 hodin, je to dle stěžovatele alarmující zjištění. Dle stěžovatele jde o záležitost pouhých několika minut, a proto nehodlá platit za to, že povinný subjekt neumí hledat ve spisovně anebo že ji nemá zorganizovánu. [redacted] dále namítl, že z dané výzvy není patrné, kolik dokumentů mu má povinný subjekt poskytnout, zda jednotky nebo tisíce, vzhledem k tomu nelze posoudit, zda šlo o mimořádně rozsáhlé vyhledávání. Pokud povinný subjekt poskytne jen desítky dokumentů, nemůže být dle [redacted] řeč o mimořádně rozsáhlém vyhledávání. Pokud Stavební úřad Hranice uvedl, že požadované informace v některých spisech nemůže poskytnout, měl dle stěžovatele jednak mu toto sdělit a vydat o tom rozhodnutí o zamítnutí poskytnutí části informace. Stěžovatel napadá i to, že povinný subjekt přiznal, že spisy u sebe nemá, přitom, když spis opouští úřad, má povinnost pořídit si kopii spisu. [redacted] se domnívá že Stavební úřad Hranice zvolil záměrně vysokou částku za poskytnutí informace. Stěžovatel požádal, aby odbor KSÚ

bezodkladně zrušil výši úhrady za poskytnutí informace a v rámci předběžného opatření nařídil povinnému subjektu bezodkladně požadované informace poskytnout. Dále požádal o bezodkladné vrácení spisů povinnému subjektu, aby ten mohl informace poskytnout.

Od Stavebního úřadu Hranice obdržel odbor KSÚ stížnost spolu se spisovým materiálem dne 12.10.2026. Povinný subjekt k námitkám stěžovatele uvedl, že se s nimi neztotožňuje a dle jeho názoru bylo v dané věci postupováno správně dle § 17 informačního zákona a bylo dostatečně odůvodněno, že se jedná o mimořádně rozsáhlé vyhledávání. Tvrzení stěžovatele o opomíjení jeho osoby v řízeních vedených Stavebním úřadem Hranice, včetně tvrzení o zneužití pravomoci, korupci či diskriminaci, se netýkají předmětu stížnosti a nejsou rozhodná pro posouzení oprávněnosti požadované úhrady za vyhledání informací. Výše úhrady byla stanovena za činnosti spojené s vyhledáním požadovaných informací v rozsahu žádosti, nikoli za skutečnost, že stěžovatel o poskytnutí informací požádal. Tvrzení stěžovatele, že jeho jedinou možností, jak se k požadovaným informacím dostat, je žádost podle informačního zákona, neodpovídá dle povinného subjektu skutečnosti. Je možno využít § 38 správního řádu. Skutečnost, že stěžovatel pro získání informací zvolil informační zákon, nezakládá důvod pro upuštění od úhrady nákladů. Povinný subjekt nesouhlasí s tím, že řádně neodůvodnil mimořádnou rozsáhlost vyhledávání a v této části povinný subjekt opakovaně uvedl, co lze za mimořádné vyhledávání informací považovat a vysvětlil, jak při vyhledávání požadovaných informacích postupoval. Tvrzení, že mohl požadované informace nalézt „jedním tlačítkem“, neodpovídá reálnému způsobu vyhledávání. Stejně tak není rozhodující skutečnost, že spisovna povinného subjektu je systematizována a že jednotlivé spisy jsou řádně evidovány. Řádná evidence spisů umožňuje jejich dohledání, neznamená však, že z ní lze bez dalšího zjistit, zda konkrétní spis obsahuje všechny informace odpovídající rozsáhle formulovanému požadavku stěžovatele. Předmětem vyhledávání nebylo pouze nalezení konkrétních dokumentů, o jejichž existenci by povinný subjekt předem věděl. Úkolem bylo z rozsáhle vymezeného okruhu požadavků žadatele identifikovat relevantní spisy a následně v nich ověřit, které informace odpovídají žádosti. Právě tato činnost představovala jednu z časově náročných částí vyhledávání. Povinný subjekt proto trvá na tom, že byly splněny podmínky pro požadování úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací dle § 17 informačního zákona za 20 započatých hodin. Povinný subjekt nesouhlasí ani s tvrzením stěžovatele, že pokud některé spisy nejsou u povinného subjektu, jde o porušení právních předpisů. Konkrétní 4 spisy byly v souvislosti s odvoláním předány nadřízenému orgánu. Bezprostředně po doručení žádosti o poskytnutí informací povinný subjekt požádal o jejich vrácení. Skutečnost, že spisy nebyly v době stanovení úhrady fyzicky k dispozici, nebyla způsobena nečinností povinného subjektu. Není důvodná ani námitka, že povinný subjekt měl vydat rozhodnutí o odmítnutí části žádosti, protože skutečnost, že se spisy nacházely u nadřízeného orgánu, nebyla důvodem pro odmítnutí požadovaných informací. Povinný subjekt měl možnost si spisy od odvolacího orgánu vyžádat, což učinil. Nebyl, proto důvod žádost kvůli tomu odmítat. Jednalo se však o důvod, proč nebylo možné podrobné prověření obsahu těchto čtyř spisů provést před stanovením úhrady. Čas potřebný k jejich prohledání proto do požadované úhrady nebyl zahrnut. Povinný subjekt dále nesouhlasí s tvrzením stěžovatele, že při každém odeslání spisu mimo úřad má povinnost pořídit si jeho úplnou kopii. Taková obecná povinnost nevyplývá z právních předpisů. Povinný subjekt odmítá tvrzení stěžovatele, že výše požadované úhrady byla stanovena záměrně s cílem odradit od získání požadovaných informací. Pro takové tvrzení stěžovatel nepředkládá žádné skutečnosti ani důkazy. Výše úhrady byla stanovena na základě skutečně vynaloženého času při vyhledávání požadovaných informací a v souladu se sazebníkem, který je zveřejněn způsobem umožňujícím dálkový přístup. Žádost stěžovatele představovala materiálně široký a obsahově otevřený požadavek, jehož rozsah nebylo možné omezit pouze na předem známý okruh dokumentů. Povinný subjekt proto neshledává důvod pro zrušení požadované úhrady ani pro nařízení poskytnutí požadovaných informací způsobem navrhovaným stěžovatelem. Požadovaná úhrada byla stanovena za již provedené vyhledávání informací a její stanovení samo o sobě nepředstavuje důvod pro neposkytnutí informací. Povinný subjekt závěrem uvedl, že všechny 4 spisy mu již byly odborem KSÚ vráceny.

Následně dne 13. 10. 2026 obdržel od Stavebního úřadu Hranice sdělení, že stěžovatel podal dne 09.10.2026 opětovnou stížnost proti výše uvedenému postupu povinného subjektu. Obsah této stížnosti je ve velké míře shodný se stížností ze dne 02.10.2026. Tuto v pořadí druhou

stížnost obdržel od stěžovatele dne 09.10.2026 i odbor KSÚ. Jedná se však o obsahově totožnou stížnost.

Dle § 20 odst. 4 písm. d) informačního zákona se v řízení o stížnosti pro počítání lhůt, doručování a náklady řízení použije správní řád, pokud sám informační zákon nestanoví jinak.

Odbor KSÚ se nejprve zabýval tím, zda byla stížnost podána osobou oprávněnou, a zda byla podána v zákonem stanovené lhůtě. Dle § 16a odst. 1 písm. d) zákona o svobodném přístupu k informacím může stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace podat žadatel, který nesouhlasí s výší úhrady sdělené podle § 17 odst. 3 daného zákona požadovanou v souvislosti s poskytováním informací. Odbor KSÚ má za to, že není pochyb o tom, že stěžovatel [redacted] je osobou oprávněnou k podání stížnosti, neboť nesouhlasí s úhradou za poskytnutí požadovaných informací.

Zároveň byla dodržena zákonná 30denní lhůta k podání stížnosti uvedená v § 16a odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, když výzva k úhradě nákladů byla žadateli doručena do datové schránky dne 02.10.2026. Posledním dnem 30denní lhůty pro podání stížnosti je pondělí 02.11.2026. Stěžovatel první stížnost k MÚ Hranice podal dne 02.10.2026, druhou dne 09.10.2026. Stížnosti byly tedy podány včas a oprávněnou osobou.

Odbor KSÚ k výše uvedenému uvádí, že zákon o svobodném přístupu k informacím mu jako nadřízenému orgánu umožňuje při rozhodování o stížnosti proti výši úhrady přezkoumat postup povinného subjektu a jeho výši úhrady potvrdit (jestliže byla výše správná a jestliže povinný subjekt tuto správnost dostatečně prokázal), snížit (s případným využitím informačního příkazu), nebo stížnost odmítnout, je-li podána opožděně, předčasně nebo osobou neoprávněnou.

Podle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím poskytují státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce informace vztahující se k jejich působnosti. Dle § 3 odst. 3 cit. zákona se informací pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního. Informace, kterou lze požadovat, musí tedy být již vytvořena a v jakékoli podobě (písemné, grafické, zvukové atd.) zaznamenána na nějakém nosiči.

Dle § 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím jsou povinné subjekty v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Dle odst. 3 citovaného ustanovení, pokud bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost. Konečně dle odst. 5 citovaného ustanovení je poskytnutí informace podmíněno zaplacením požadované úhrady. Pokud žadatel do 60 dnů ode dne oznámení výše požadované úhrady úhradu nezaplatí, povinný subjekt žádost odloží. Po dobu vyřizování stížnosti proti výši požadované úhrady lhůta neběží.

Zákon o svobodném přístupu k informacím připouští, aby se povinný subjekt domáhal od žadatele úhrady nákladů, které musely být v souvislosti s poskytnutím informací účelně vynaloženy. Umožňuje se žádat úhradu nákladů spojených s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informace žadateli, případně též úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Úhrada nákladů není koncipována jako důvod zakazující přístup k informaci, ale čistě jako „cena informační služby“. Listina základních práv a svobod (dále jako „LZPS“), právo na informace nekoncipuje jako bezplatné. Jedná se o prostou úhradu částky, kterou povinný subjekt musel v souvislosti s poskytnutím informace vynaložit. Úhrada nemá povahu správního poplatku jako předem administrativně stanovené částky určené bez vazby na skutečné náklady při vyřizování konkrétní žádosti o poskytnutí informace, ale jde o cenu poskytnuté služby (*Furek, A., Rothanzl, L., Míšek, J., Ludvík, O.* Zákon o svobodném přístupu k informacím. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2025, 1799 s.).

Povinný subjekt není povinen, ale je oprávněn úhradu nákladů žádat. Je proto na jeho uvážení, zda bude či nebude žádat úhradu nákladů. Otázku úhrad za poskytnutí informací je nutné přezkoumat v každém konkrétním případě samostatně a teprve na základě tohoto posouzení stanovit, zda je úhrada nutná či nikoliv. Povinný subjekt může požadovat zaplacení celé částky, její části nebo úhradu požadovat nemusí. Také tím se odlišuje úhrada nákladů od placení správních poplatků. Pokud je totiž stanovena povinnost za určitý úkon zaplatit poplatek, může od něj správní orgán upustit jen z důvodů stanovených v právním předpise. Nemůže sám rozhodovat, jestli poplatek bude po subjektu požadovat či nikoli. Lze tedy odvodit, že úhrada za poskytování informací má odlišný charakter než placení správních poplatků. Povinný subjekt sám zhodnotí, zda bude náhradu nákladů po žadateli požadovat. Pokud ano, oznámí žadateli výši úhrady podle § 17 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím. Jde o sdělení úřadu, které není exekvovatelné. Žadatel má právo se rozhodnout, zda úhradu zaplatí, platba je však současně zákonnou podmínkou pro poskytnutí informace (viz judikatura Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek č. j. 6 As 68/2014-21 ze dne 25. 6. 2014).

Zpřístupnění informace v sobě nutně musí zahrnovat nejen poskytnutí informace (zpracování odpovědi na žádost), ale i její vyhledání, informace musí být vyhledána, aby mohla být následně poskytnuta. § 17 odst. 5 přímo počítá s tím, že žadatel může volit mezi úhradou a získáním požadované informace nebo faktickým upuštěním od žádosti neuhrazením nákladů s čímž je spojeno odložení žádosti. Z usnesení zvláštního senátu č. j. Konf 115/2009-34 vyplývá, že *„žadatel má právo se rozhodnout, zda úhradu zaplatí, platba je však současně zákonnou podmínkou poskytnutí informace“*. Podobně i usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 34/2008-90 k povaze sdělení o výši nákladů: *„Povinný subjekt tu sděluje, že opatření informací si vyžádá určité náklady, povinný subjekt může po právu žádat jejich úhradu a předkládá žadateli možnost tyto náklady akceptovat a uhradit, nebo neuhradit. Tímto sdělením – a ani vyřízením stížnosti proti tomuto sdělení – není právo na informace upřeno, právě naopak – jsou vymezeny podmínky, za nichž bude informace poskytnuta. Akceptuje-li žadatel sdělenou částku, informace se mu dostane a jeho právo je tedy saturováno. Dohoda o ceně informace (nákladech s jejím poskytnutím spojené) je dohodou práva soukromého, žadatel není nijak nucen částku akceptovat a úhrada sama ani její výše nejsou exekvovatelné. Teprve rozhodnutí o odložení žádosti při neuhrazení sdělené částky je vrchnostenským aktem, jímž je žadateli jeho veřejné subjektivní právo na informaci upřeno, a je pak na správním soudu, aby k žalobě rozhodl, zda se tak stalo po právu.“*

Zákonná konstrukce úhrady nákladů je postavena na tom, že povinný subjekt musí výši nákladů nejdříve přesně vyčíslit a žadateli sdělit, což v případě nákladů na mimořádně rozsáhlé vyhledání informace znamená, že tento náklad musí reálně vydat, jinak by tuto povinnost nemohl splnit. Závěry soudů vedou k tomu, že tento náklad v praxi činí zpravidla největší položku (hradí se jím hodinová práce pracovníků povinného subjektu). Podle § 5 odst. 1 písm. e) a odst. 4 informačního zákona je totiž povinný subjekt povinen přijmout a zveřejnit sazebník úhrad za poskytování informací, který by měl stanovit jednotkové sazby jednotlivých nákladů uvedených v § 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Samotný pojem „mimořádně rozsáhlé vyhledání informací“ není legislativně vymezen. Při hledání jeho obsahu je proto nutné nejprve určit, které činnosti lze považovat za „vyhledání informací“ a dále, kdy bude možné takové vyhledání považovat za „mimořádně rozsáhlé“. Vyhledáním informací lze rozumět činnost povinného subjektu, resp. jeho pracovníků, která spočívá v identifikaci a shromáždění požadovaných informací a v navazujícím zpracování odpovědi na žádost, tzn. v utřídění informací za účelem jejich předání žadateli (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 A 83/2001-39, dle kterého *„je třeba do nákladů za vyhledání informace započítat také náklady spojené se zpracováním informace, neboť pouhé vyhledání informace bez jejího přenosu např. v písemné podobě na žadatele by pro žadatele nemělo žádný praktický význam“)*. Pokud žadatel v žádosti požadované informace specifikoval obecně jejich předmětem a nikoli konkrétními dokumenty, pak jako součást vyhledávání informace je možné zahrnout dobu spojenou s identifikací dokumentů, v nichž jsou požadované informace zaznamenány i čas strávený jejich fyzickým shromažďováním. Do vyhledávání lze zahrnout i dobu spojenou s pročítáním dokumentů a vyhledáváním chráněných informací, které v nich budou uvedeny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 76/2014-23).

O mimořádně rozsáhlé vyhledání informací se pak bude jednat tehdy, jestliže shromáždění informací bude pro daný povinný subjekt představovat v jeho konkrétních podmínkách časově náročnou činnost, která se objektivně vzato vymyká běžnému poskytování informací tímto povinným subjektem, tedy jestliže vyhledání informací již v daném případě nelze s ohledem na pojetí veřejné správy jako služby veřejnosti považovat za běžnou, povinný subjekt nijak nezatěžující součást obvyklé agendy. O zvýšenou aktivitu povinného subjektu se bude jednat typicky tehdy, jestliže zaměstnanec pověřený vyřízením žádosti, bude nucen přerušit či odložit plnění svých ostatních úkolů a cíleně se po tuto dobu věnovat vyhledání informací (vyřizování žádosti). O mimořádně rozsáhlé vyhledání informací se bude jednat typicky tehdy, jestliže je jednou žádostí požadováno poskytnutí velkého množství různorodých informací, tedy informací typově odlišných, které povinný subjekt nemá shromážděny na jednom místě a pro jejichž vyhledání proto bude nucen vyvinout zvýšenou aktivitu (vyhledání bude vyžadovat provedení obsáhlých a časově náročných rešerší např. v archivovaných spisech). O mimořádně rozsáhlé vyhledání informací se však může jednat i tehdy, jestliže žadatel požaduje informace sice související (stejné), avšak vzhledem k jiným objektivním okolnostem bude poskytnutí informace vyžadovat rozsáhlou činnost povinného subjektu (např. jde-li o velmi starou informaci, u níž není přesně známé, na kterém místě je uložena, informace mohou být shromážděny na jednom místě, povinný subjekt však bude muset ke zpracování odpovědi na žádost vynaložit zvýšenou aktivitu při jejich roztřídění, nebo budou umístěny na různých úřadovnách povinného subjektu apod.). O mimořádně rozsáhlé vyhledání informace se může jednat i tam, kde žadateli nakonec bude poskytnut např. jeden dokument nebo jen několik málo údajů, pokud jejich shromáždění skutečně objektivně vyžadovalo mimořádně rozsáhlé vyhledání (*Furek, A., Rothanzl, L., Míšek, J., Ludvík, O.* Zákon o svobodném přístupu k informacím. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2025, 1799 s.).

Je úkolem povinného subjektu, aby doložil, že se v daném případě skutečně jednalo o mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Takové doložení je přitom zpravidla provedeno tak, že příslušní zaměstnanci, kteří se na vyhledání podíleli, vyčíslí dobu strávenou vyhledáváním požadovaných informací (úhrada za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací se stanoví podle hodinové sazby, tedy podle doby vynaložené na toto vyhledání) a popíší způsob vyhledání informací. To může být provedeno např. dobou strávenou mimořádným rozsáhlým vyhledáváním a navázání na sazebník úhrad. Povinný subjekt nemůže uvést pouze celkovou požadovanou částku, ale musí podle jednotlivých druhů uplatnitelných nákladů provést její podrobnější rozpis. Úhradu nákladů je rovněž třeba propojit se schváleným sazebníkem. V případě úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací je nutné nejen uvést jednotkovou sazbu a počet hodin, po které trvalo vyhledání informací, ale též náležitě odůvodnit, jaké konkrétní činnosti povinný subjekt zahrnul pod vyhledání informace. Povinný subjekt kromě toho musí též prokázat, že se v daném případě skutečně jednalo o vyhledávání, které bylo mimořádně rozsáhlé, tedy musí objasnit, v čem spočívala jeho rozsáhlost.

Pokud se povinný subjekt rozhodne, že bude požadovat úhradu nákladů za poskytnutí informací, musí tento požadavek písemně oznámit žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Jak bylo uvedeno již výše Nejvyšší správní soud v usnesení č. j. 2 As 34/2008-90 řekl, že *„sdělení výše požadované úhrady nákladů ale není uložením povinnosti, tím méně vykonatelným. Povinný subjekt tu sděluje, že opatření informací si vyžádá určité náklady, že povinný subjekt může po právu žádat jejich úhradu a předkládá žadateli možnost tyto náklady akceptovat a uhradit, nebo neuhradit.“* Povinný subjekt však nesmí žádat zálohu na úhradu nákladů. Vzhledem k požadavku, aby žadateli byla přesná výše úhrady sdělena předem, působí absence možnosti žádat zálohu nákladů značné praktické problémy v případě mimořádně rozsáhlého vyhledání informací, neboť skutečnou dobu vyhledání informací, a tedy i výši úhrady je povinný subjekt schopen vyčíslit až poté, kdy toto vyhledání provedl. Jinak řečeno, povinný subjekt musí nejdříve náklady vynaložit a spoléhat na to, že je žadatel uhradí, neboť pokud tak neučiní, byly náklady vynaloženy zbytečně. To však nebrání žadateli se rozhodnout, že požadovanou částku neuhradí.

Povinností povinného subjektu je usilovat o to, aby náklady jím vynaložené na poskytnutí informací byly co nejmenší. Je povinností povinného subjektu chovat se při stanovení výše úhrady hospodárně a postupovat tak, aby vznikly co nejmenší náklady. Smyslem úhrady

nákladů je úhrada toho, co povinný subjekt skutečně musel nebo bude muset vynaložit na poskytnutí informace žadateli. To znamená, že jejich výše může být a pravidelně i bude při srovnatelných informacích u různých povinných subjektů rozdílná a tato rozdílnost přitom nebude v rozporu se zákonem (*Furek, A., Rothanzl, L., Míšek, J., Ludvík, O.* Zákon o svobodném přístupu k informacím. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2025, 1799 s.).

§ 17 odst. 5 podmiňuje poskytnutí informace zaplacením úhrady, což nepochybně znamená, že uplatněním požadavku úhrady nákladů přestává plynout 15denní, resp. prodloužená lhůta pro vyřízení žádosti. To potvrzuje i judikatura (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Ans 10/2013-38, č. j. 1 Ans 3/2013-57 nebo č. j. 2 Ans 13/2012-14). V opačném případě by totiž nebylo možné souladně aplikovat § 14 odst. 5 písm. d), který ukládá povinnost žádost vyřídit do 15 dnů poskytnutím informace ani § 17 odst. 5, jenž podmiňuje vydání informací zaplacením úhrady, pro kterou stanoví žadateli 60 dní. Připustit současné plynutí lhůty podle § 14 odst. 5 písm. d) při vznešení požadavku úhrady nákladů by navíc vedlo k absurdní situaci, v níž by žadatel mohl podat stížnost jak na výši úhrady, tak na neposkytnutí informací (*Furek, A., Rothanzl, L., Míšek, J., Ludvík, O.* Zákon o svobodném přístupu k informacím. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2025, 1799 s.).

Na základě výše uvedeného odůvodnění má odbor KSÚ jako orgán nadřízený Stavebnímu úřadu Hranice zato, že tento správní orgán postupoval při vyřizování žádosti žadatele ze dne 07.09.2026 řádně, v souladu se zákonem, v souladu s ustálenou judikaturou i komentářovou literaturou. Stavební úřad Hranice řádně vyzval žadatele k uhrazení nákladů. Výzva k uhrazení nákladů za mimořádné vyhledávání informací vydaná dne 30.09.2026 obsahuje odůvodnění, jakým způsobem Stavební úřad Hranice dospěl k výsledné částce, je i zdůvodněno, proč se v dané věci jedná o mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Zdůvodnění výzvy obsahuje vymezení počtu hodin, kdy se zaměstnanci zabývali konkrétními činnostmi vedoucí k získání požadované odpovědi. K výsledné částce pak správní orgán I. stupně došel součinem započatých hodin strávených mimořádným vyhledáváním a částkou odpovídající mimořádnému vyhledávání informací dle příslušného sazebníku.

Naproti tomu stěžovatel konstatuje, že nesouhlasí s tím, aby za požadované informace cokoli platil s odůvodněním, že dle jeho názoru nejde o mimořádně rozsáhlé vyhledávání. Stěžovatel ale nijak nezpochybnil postup, resp. výpočet výsledné částky, která je po něm požadována.

Jelikož odbor KSÚ shledal postup Stavebního úřadu Hranice jako bezvadný, resp. v tomto postupu neshledal odbor KSÚ žádné pochybení, tento jeho postup včetně výše požadované úhrady potvrzuje. Pokud stěžovatel s úhradou částky v požadované výši nesouhlasí, nemá povinnost tuto částku platit, nicméně musí počítat s tím, že požadované informace mu v takovém případě poskytnuty nebudou. Stále se však může svobodně rozhodnout, zda na poskytnutí informací trvá či nikoli.

Logicky, aby došlo k vyčíslení požadované částky, bylo nutno nejprve provést mimořádně rozsáhlé vyhledávání, bez jeho provedení by nebylo možno dojít k požadované částce, protože by šlo jen s těží odhadnout, kolik času mimořádné vyhledávání zaměstnancům zabere. Pokud bude požadovaná částka zaplacena, budou následně stěžovateli požadované informace ze strany MÚ Hranice poskytnuty. Záleží nyní jen a pouze na žadateli, zda požadovanou částku uhradí či nikoli. Jak již bylo uvedeno, Stavební úřad Hranice je oprávněn tuto náhradu po žadateli požadovat. V dané věci, aby Stavební úřad Hranice mohl žadateli na jeho žádost odpovědět, musel provést mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, které ochromilo jeho běžnou činnost, ta musela být upozaděna. Z toho důvodu se MÚ Hranice rozhodl, že po žadateli bude chtít uhradit náklady za poskytnutí informací, což je jeho právem. Výše výsledné částky byla náležitě zdůvodněna a rozpočítána, MÚ Hranice postupoval přesně dle zákona o svobodném přístupu k informacím. Naopak již není povinností stěžovatele tuto částku uhradit. Další postup ve věci je nyní na žadateli, záleží, zda požadovanou částku zaplatí nebo ne, čímž v podstatě od poskytnutí informací upustí a Stavební úřad Hranice v takovém případě jeho žádost ze dne 07.09.2026 odloží.

Stavební úřad Hranice není povinen vést evidenci takovou, aby bylo možno žadateli odpovědět na jeho dotaz jednoduchým vyfiltrováním odpovědi. Aby MÚ Hranice získal požadovanou odpověď musel provést vyhledání takových informací, které lze vzhledem k výše uvedené

judikatuře a komentářové literatuře označit za mimořádně rozsáhlé. Nejedná se o špatně nastavený vnitřní systém povinného subjektu.

Nikde není stanoveno, kolik minut lze považovat za zatěžující zásah a kolik minut je málo. Každý případ je nutno posuzovat individuálně. V dané věci má však odbor KSÚ za to, že povinný subjekt dostatečně zdůvodnil, proč lze 20 započatých hodin považovat za mimořádnou zátěž, s odůvodněním povinného subjektu se odbor KSÚ ztotožňuje.

Mimořádnou rozsáhlost nelze vymezit počtem hodin ani počtem poskytnutých dokumentů. Nelze proto ani vyloučit, že mimořádně rozsáhlé vyhledání informací bude dáno i při vyhledávání informace např. po dobu 2 hodin, jestliže se bude jednat o takový povinný subjekt, který z objektivních důvodů může považovat i takové vyhledání za mimořádně rozsáhlé. Nemožnost určit mimořádnou rozsáhlost obecným počtem hodin nebo počtem dokumentů potvrzuje i judikatura, která zdůrazňuje, že časový faktor je sice hlavním, nikoli však výlučným kritériem (např. nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 3339/20). Zmínit lze především rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 63/2020-18, posuzující dobu 3 hodin. Právní věta tohoto rozsudku zní: *„Doba 3 hodin, kterou krajský správní soud stráví tím, že v požadovaných informacích vyhledává případné chráněné informace (např. osobní údaje), není nepřiměřená a lze ji zahrnout do doby mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací podle § 17 odst. 1 informačního zákona.“* Do mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací lze zahrnout celou dobu tohoto vyhledávání, nikoli až dobu, která přesahuje nemimořádně rozsáhlé vyhledávání (např. pokud by celková doba vyhledávání činila 10 hodin a povinný subjekt považuje mimořádně rozsáhlé vyhledávání v aktivitě nad 2 hodiny, přesto může žádat úhradu za celých 10 hodin).

K dalším námitkám stěžovatele odbor KSÚ uvádí, že co se týče posouzení jeho účastenství v jiných řízeních, k tomuto není odvolací orgán v tomto příslušný. Je nutno od sebe oddělit dvě věci, které spolu nesouvisí, kdy první věcí je žádost dle informačního zákona a druhou je řízení vedené dle stavebního zákona. Toto řízení je vedeno dle zákona o svobodném přístupu k informacím a v žádném případě v něm nelze posuzovat účastenství odvolatele v jiném (stavebním) řízení. Pokud odvolatel není spokojen, že nebyl vzat mezi účastníky v jiném řízení, musí se bránit jinak. Žádost o poskytnutí informace nemůže sloužit jako specifický prostředek nápravy postupů, které povinné subjekty zvolily v rámci postupů podle jiných právních předpisů (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 460/2019-30 nebo č. j. 10 As 117/2014-64).

Stěžovatel může k požadovaným informacím dospět i za použití § 38 správního řádu v rámci nahlížení do spisu a takto se seznámit s požadovanými informacemi. Tuto možnost žadatel má i v situaci, kdy nebyl účastníkem daného řízení, a to za použití odst. 2 citovaného ustanovení, pokud na nahlížení do spisu prokáže právní zájem nebo jiný vážný důvod a nebude-li tím porušeno právo některého z účastníků řízení. Není tedy pravdou, že jediným způsobem, jak se k informacím dostat, je skrze informační zákon.

Není pravdivé ani tvrzení, že stížností napadená výzva nebyla řádně odůvodněna. Dle odboru KSÚ bylo stěžovateli dostatečně zdůvodněno a vysvětleno, proč se jedná o mimořádné vyhledávání informací i to, jak povinný subjekt k výsledné částce dospěl. Z odůvodnění jednoznačně a přesvědčivě plyne, proč správní orgán vyzval stěžovatele k úhradě nákladů. Odůvodnění je jasné, přesvědčivé a úplné. Tvrzení stěžovatele, že povinný subjekt mohl požadované informace nalézt „jedním tlačítkem“, neodpovídá reálnému způsobu vyhledávání informací. Elektronické databáze umožňují provést prvotní vyhledání podle dostupných údajů, nikoli však bez dalšího určit, které z nalezených spisů skutečně obsahují informace požadované stěžovatelem. Samotný počet záznamů vyhledaných v databázi proto nelze ztotožňovat s počtem spisů, jejichž obsah bylo možné bez dalšího považovat za relevantní. Stejně tak není rozhodující skutečnost, že spisovna povinného subjektu je systematizována a že jednotlivé spisy jsou řádně evidovány. Řádná evidence spisů sice umožňuje jejich dohledání, neznamená však, že z ní lze bez dalšího zjistit, zda konkrétní spis obsahuje všechny informace odpovídající rozsáhle formulovanému požadavku stěžovatele.

Dále nelze dát za pravdu stěžovateli v tom, že pokud se spis nenachází u povinného subjektu, jde o porušení právních předpisů. Z předloženého spisu odbor KSÚ zjistil, že bezprostředně po obdržení žádosti žadatele ze dne 07.09.2026 povinný subjekt požádal o jejich vrácení.

Stavební úřad Hranice učinil kroky k tomu, aby měl spisy k dispozici a mohl požadované informace žadateli vyhledat a poskytnout. Nelze pak tvrdit, že mělo být vydáno rozhodnutí o odmítnutí části žádosti. Skutečnost, že spisy v době vyřizování žádosti byly u odboru KSÚ, není důvodem pro odmítnutí požadovaných informací. Není ani pravdou, jak tvrdí stěžovatel, že při každém odeslání spisu mimo úřad si musí odesílající úřad pořídit jeho kopii, taková povinnost nevyplývá ze žádného právního předpisu. Stěžovatel neuvedl, na základě čeho tuto povinnost dovozuje. Současně tyto námitky nemají přímou souvislost s posouzením oprávněnosti požadované úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Nadto vyhledávání v těchto 4 spisech nebylo zpoplatněno.

Samotný rozsah požadovaných informací nutně nemusí být nezbytnou podmínkou pro mimořádnou rozsáhlost, rozhodující je čas, který povinný subjekt objektivně bude muset vynaložit na vyhledání informací. O mimořádně rozsáhlé vyhledání informace se konečně může jednat i tehdy, pokud žadatel sice požaduje poskytnutí jedné konkrétní informace nebo několika málo konkrétních informací, avšak s ohledem na objektivní okolnosti bude jejich vyhledání a poskytnutí vyžadovat mimořádně rozsáhlou vyhledávací aktivitu. Dá se proto říci, že množství informací (dokumentů) vydaných žadateli není bez dalšího jediným hlediskem pro určení, zda se jednalo o mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. O mimořádně rozsáhlé vyhledání informace se totiž může jednat i tam, kde žadateli nakonec bude poskytnut např. jeden dokument nebo jen několik málo údajů, pokud jejich shromáždění skutečně objektivně vyžadovalo mimořádně rozsáhlé vyhledání (např. žádost o poskytnutí veškeré korespondence povinného subjektu k určité otázce za delší časový úsek, jejíž vyhledání může být mimořádně rozsáhlé, avšak ve výsledku se může ukázat, že korespondence proběhla jen několika málo listinami). (*Furek, A., Rothanzl, L., Mišek, J., Ludvík, O.* Zákon o svobodném přístupu k informacím. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2025, 1799 s.)

Vzhledem k uvedeným skutečnostem rozhodl odbor KSÚ tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí, a jelikož postupu MÚ Hranice nelze nic vytknout, tento jeho postup včetně výše požadované úhrady odbor KSÚ podle § 16a odst. 7 písm. a) informačního zákona potvrdil. Odbor KSÚ se se všemi námitkami stěžovatele vypořádal a stěžovateli vysvětlil, proč je postup povinného subjektu v pořádku.

Podle § 5 odst. 1 písm. h) informačního zákona je povinný subjekt povinen zveřejnit rozhodnutí nadřízeného orgánu o výši úhrady vydané podle § 16a odst. 7 informačního zákona.

## P o u č e n í ú č a s t n í k ů

Proti tomuto rozhodnutí se dle § 16a odst. 9 zákona o svobodném přístupu k informacím nelze odvolat.

Ing. Robert Černocký, Ph.D.
vedoucí odboru Krajského stavebního úřadu

**Obdrží:**

účastníci (dodejky)

1. [redacted]

ostatní

2. Městský úřad Hranice, odbor stavební úřad a životního prostředí, oddělení stavební úřad, IDDS: q8abr3t
   sídlo: Pernštejnské náměstí 1, Hranice I-Město, 753 01 Hranice